

Trettonde sessionen (1981)

Allmän kommentar nr 5: Artikel 4 (inskränkningar)

[Den allmänna kommentaren nr 5 har ersatts av den allmänna kommentaren nr 29]

1. Artikel 4 i konventionen har gett upphov till ett antal problem för kommittén vid granskningen av rapporter från vissa konventionsstater. Vid ett allmänt nödläge, som hotar nationens fortbestånd och som officiellt har tillkännagivits, får konventionsstaterna vidtag åtgärder som inskränker deras åtaganden i den utsträckning det är strikt nödvändig med tanke på den aktuella situationen. Konventionsstaten får däremot inte inskränka vissa specifika rättigheter och får inte vidta diskriminerande åtgärder på ett flertal grunder. Konventionsstaten är också skyldig att omedelbart underrätta de övriga konventionsstaterna, via generalsekreteraren, om de gjorda inskränkningarna, inklusive motiven för dem, och det datum då de upphör.

2. Konventionsstaterna har generellt angivit de mekanismer som föreskrivs i deras rättsliga system för en förklaring om undantagstillstånd och de tillämpliga bestämmelserna i lagen som reglerar inskränkningar. När det gäller vissa stater, som uppenbart hade inskränkt rättigheterna i konventionen, var det oklart både om ett undantagstillstånd hade förklarats officiellt och om rättigheter, där inga inskränkningar är tillåtna enligt konventionen, faktiskt inte hade inskränkts och dessutom om andra konventionsstater hade underrättats om inskränkningarna och motivet för dessa.

3. Kommittén anser att de åtgärder som vidtagits enligt artikel 4 är exceptionella och tillfälliga och endast får pågå så länge som nationens fortbestånd hotas och att skyddet av mänskliga rättigheter blir ännu viktigare i nödlägen, särskilt de rättigheter där det inte får förkomma några inskränkningar. Kommittén anser också att det även är viktigt för konventionsstater att underrätta de andra konventionsstaterna om karaktären och omfattningen av gjorda inskränkningar i allmänna nödlägen och motiven för dessa inskränkningar och att dessutom uppfylla sina rapporteringsskyldigheter enligt artikel 40 i konventionen genom att ange karaktären och omfattningen av varje rättighet där inskränkningar gjorts, tillsammans med relevant dokumentation.